

JURNALUL COMUNEI MOLDOVENEȘTI

Jurnal periodic al comunei Moldovenești

ISSN 2602-1846, ISSN-L 2602-1846

Foto: <https://kerteshazas.cafeblog.hu/2016/03/13/burkos-tojas-husvetra-ahogy-a-nagymamamol-tanultam/>

Chemarea de Rodica Georgeta Popa

Clopoțele bat, bat peste lume, în sat,
Și-n inima mea parcă sună
E sărbătoarea ce-aduce, acea bucurie deplină.

Ce mândru Trascăul aproape se-arată,
Pe-alocuri în verdele crud îmbrăcat,
Flori aurii de pășune l-aprind, și în roz cimbrisoru-i pictat.

Blândă-i chemarea în dangătul lor,
Și-o pace se-așterne divină,
Mă-ndeamnă să caut, s-așez în mine lumină.

Mamele-au copt iarăși pita rotundă pe vatră,
Uriși cozonaci odihnesc în bătrâna covată,
Și-așteaptă copiii să vină acasă, aduși de iubirea curată.

Mai stau și visez în livada-nsorită,
Departa-s dureri și tristeți am lăsat,
Raze se cern printre ramuri de măr, minunat.

Către buni și străbuni, spre părinți neuitați,
Fii tăi se adună-mpreună de Paște,
În zile senine, cu datini și har încărcate.

Clopoțele bat, bat peste lume, în sat,
Ne cheamă la rugă-n biserică ruptă din rai,
Alături să fim, iar binete să-ți dau, și să-mi dai.

**Sfintele sărbători să vă aducă numai gânduri senine, lumină în suflet și multe
bucurii alături de cei dragi!**

**ÎN NUMELE CONSILIULUI LOCAL ȘI AL PRIMĂRIEI COMUNEI MOLDOVENEȘTI
VĂ DORIM UN PAȘTE FERICIT!**

PRIMAR, MĂRGINEAN IOAN ȘI VICEPRIMAR, KOLOZSI ERNŐ

Cuprins:

- Informare proiecte depuse spre finanțare
- Domeniul public cât mai curat și mai sănătos
- Agricultură regenerativă
- Importanța lecturii în dezvoltarea armonioasă a copilului
- Un nou început
- Povestind despre trecut
- Jertfa lui Iisus, prag al Învierii

Informare proiecte depuse spre finanțare

• **Modernizare străzi în comuna Moldovenești** - cuprinde asfaltarea a 9 străzi aparținătoare comunei, în localitățile Bădeni, Moldovenești și Pietroasa, cu o lungime totală de 5380,10 m. Proiectul a fost depus spre finanțare prin **Fondul European Agricol Pentru Dezvoltare Rurală – DR28 Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază în spațiul rural**, în decembrie 2023.

• **Creșterea eficienței energetice a școlii din localitatea Bădeni, comuna Moldovenești, județul Cluj** - proiect care cuprinde îmbunătățirea performanței energetice și sustenabilității clădirii școlii primare din localitatea Bădeni. Proiect depus spre finanțare, în februarie 2024, prin **Program Regional Nord Vest – titlu apel Susținerea eficienței energetice în clădirile publice, inclusiv clădiri de patrimoniu**.

• **„Achiziționare și amplasare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în comuna Moldovenești, județul Cluj”** – cuprinde amplasarea a două stații de reîncărcare pentru vehicule electronice, cu câte două locuri de parcare. Cele două stații vor fi amplasate în localitatea Plăiești și Bădeni, cu câte o suprafață de 21mp fiecare. Proiectul este în derulare urmând a se obține avizele în vederea obținerii Autorizației de Construire, fiind finanțat prin **Planul Național de Redresare și Reziliență – componenta C10**.

• **Dotarea comunei Moldovenești, județul Cluj, cu echipament de întreținere pășuni și zone greu accesibile** – cuprinde achiziționarea unui echipament de întreținere pășuni. Proiect depus prin **Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – Măsura 19.2**. Proiectul a fost acceptat pentru finanțare și suntem în faza de depunere de documente în vederea obținerii contractului de finanțare.

• **Înființarea unei Capacități de producție a energiei electrice din sursă solară pentru acoperirea consumului propriu în comuna Moldovenești, județul Cluj** – prin proiect se propune realizarea unei centrale electrice de aproximativ 900 mp, unde se vor instala aproximativ 397 de module panouri voltaice. **Scopul proiectului este acoperirea consumului de energie electrică a instituțiilor publice de pe raza comunei**. Proiect depus în decembrie 2023 la **Ministerul Energiei** în cadrul programului **Fondul pentru**

Modernizare.

PROIECTE ÎN DERULARE

• **„Creșterea eficienței energetice pentru clădirea publică, situată în localitatea Moldovenești, nr. 360 bis, comuna Moldovenești, județul Cluj” și „Creșterea eficienței energetice a Școlii generale din localitatea Moldovenești, nr. 360A, Comuna Moldovenești, Județul Cluj”** – proiecte finanțate prin PNRR C10 sunt în fază de achiziția de lucrări prin procedură simplificată, urmând ca la terminarea licitației câștigătorul să semneze contractul de lucrări.

• **„Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ la Școala Primară Localitatea Plăiești, Comuna Moldovenești” și „Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ la Școala Primară localitatea Podeni, comuna Moldovenești”** – proiecte finanțate prin AFM sunt în fază de depunere a documentelor în vederea obținerii Autorizației de Construire.

Compartiment Achiziții,

Székely Izabella Marika, Finta Márta Emöke,

Dávid Noémi Melita

Domeniul public cât mai curat și mai sănătos

Nu este o noutate faptul că la nivel mondial omenirea se confruntă cu problema gravă a deșeurilor abandonate la întâmplare în arealele naturale și nu numai. La baza acestei probleme se află, pe de o parte, nepăsarea și, în unele cazuri, lipsa educației de mediu.

Am putea crede că impactul deșeurilor pe care le aruncăm la întâmplare este inexistent sau nesemnificativ, însă acest tip de comportament poate afecta atât sănătatea noastră, cât și a animalelor în moduri foarte diverse. Mai mult decât atât, modul în care noi ne comportăm îi poate determina și pe alții, copii sau adulți, să manifeste un comportament similar, multiplicând cantitatea de deșeurii și aportul negativ al acestora, atât asupra mediului, cât și asupra noastră, a oamenilor.

A trăi într-un mediu curat înseamnă sănătate și echilibru. Un mediu curat permite stabilirea ordinii în viața de zi cu zi, înseamnă normalitate și asigură condițiile necesare pentru ca noi să putem funcționa la capacitatea noastră fizică și psihică normală. Mediul în

care trăim ne oglindește, așa cum și noi suntem reflexia locului în care ne petrecem cea mai mare parte din timp, punându-ne amprenta asupra caracteristicilor principale pe care acesta le deține. Dar cum reușim să întreținem acel mediu curat și primitiv, fără să depunem prea mult efort? Așa cum acasă nu aruncăm gunoiul pe jos, la fel ar trebui să fie și când suntem pe stradă.

Pentru a trăi o viață sănătoasă și echilibrată trebuie să avem grijă să nu aruncăm deșeurile doar în locurile amenajate. În fața casei unde avem o porțiune de spațiu verde sau trotuar este ideal ca fiecare cetățean să își mențină curățenia, așa putem avea un mediu curat și sănătos.

Cum ne pot afecta deșeurile pe care le lăsam aruncate în natură?

• **Risc de focare de infecție.**

Mormanele de gunoaie lăsate de izbeliște la marginea drumurilor sau pe albiile râurilor vă sunt cunoscute? Dacă vedeți astfel de locuri ar fi recomandat să le **semnalați autorităților competente** pentru că ele înglobează condițiile ideale pentru formarea focarelor de infecție.

• **Sursă de microplastic.**

Microplasticele sunt bucăți de plastic de dimensiuni microscopice care sunt produse fie artificial, fie prin degradarea, în timp, a plasticului.

Microplasticul conține substanțe toxice care pot afecta, în timp, sănătatea oamenilor și a animalelor. Mai multe studii au indicat faptul că microplasticul poate fi ingerat de animalele marine, intrând astfel în lanțul trofic și totodată în lanțul alimentar uman. Șansele ca acest lucru să se întâmple sunt foarte mari întrucât se estimează că 11 milioane de tone de plastic intră în oceane în fiecare an.

• **Deprecierea satisfacției vizitatorilor.**

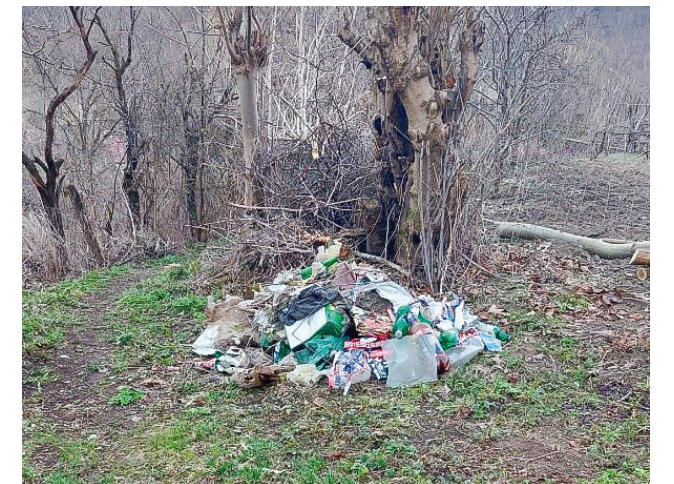
Suntem siguri că ești iubitor al vacanțelor în destinații noi, în care să reușești să te detașezi de toate – munca ta, problemele tale, deșeurile tale.

Conform zicalei „ce ție nu-ți place, altuia nu face”, ar trebui să fim atenți la gunoiul pe care îl generăm atunci când suntem în vacanță astfel încât să ne asigurăm că nu o să ajungă sub privirile altor vizitatori care, la fel ca noi, sunt dornici să se bucure mai degrabă de frumusețea naturii și a obiectivelor dintr-o destinație, decât de deșeurilor celor care au trecut înaintea lor. Atunci când farmecul unei destinații este răpit

de prezența gunoaielor, scade și satisfacția vizitatorilor acelei destinații.

Abandonarea deșeurilor este interzisă și pedepsită, potrivit Legii 211/2011, principala lege cu privire la gestionarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, cei care aruncă deșeurii ilegal sunt obligați prin lege să curețe zona și să plătească, pe lângă amendă, costurile de eliminare a gunoaielor prin societăți specializate.

Natura are nevoie de prieteni, ceea ce presupune necesitatea respectului față de aceasta. Noi toți trebuie să fim prieteni naturii.

Copiii văd natura ca o prietenă de-a lor care le dă lumină, căldură, mișcare. Pentru a se putea stabili acest respect trebuie doar să avem grijă și noi să nu aruncăm deșeurile.

Șansa ca mediul în care trăim să fie protejat așa cum trebuie este aceea ca toți să respectăm legile date în acest sens. Astfel copiii noștri se vor bucura de o natură curată, frumoasă și plină de sănătate.

Finta Márta Emöke

Agricultură regenerativă

Cu siguranță ai auzit despre agricultura bio, tradițională și cea convențională, dar oare ești familiarizat cu agricultura regenerativă? Te-ai gândit vreodată la cât de sănătoasă este pământul în care cultivi legumele? Contează pentru tine să fie solul sănătos și fertil? Te-ai întrebat vreodată dacă metodele pe care le folosești sunt benefice sau dăunătoare pe termen lung? Metoda pe care o urmărești este sustenabilă pentru viitor? Este nevoie de schimbare? Avem de făcut ceva în privința schimbărilor climatice, sau poate putem contribui și noi la asta? Este sigur că toți am observat că cei din agricultură se confruntă an de an cu provocări din ce în ce

mai mari. Putem vorbi despre lipsa de precipitații, când nu plouă luni de zile, sau despre ploile bruște și prelungite. Poate ar trebui să ne întrebăm dacă pământul nu răspunde la tot ceea ce îi facem? Te-ai gândit vreodată că solul își poate pierde fertilitatea, și poate chiar în timpul vieții noastre? Există o soluție pentru această situație?

Ce este agricultura regenerativă?

Agricultura regenerativă este o abordare care pune un mare accent pe menținerea fertilității solului, protecția mediului, conservarea biodiversității și combaterea schimbărilor climatice. Această metodă de gestionare a resurselor se străduiește să îmbunătățească starea resurselor pe care le utilizează (sol, apă, microorganismele), în loc să le epuizeze.

Principiile agriculturii regenerative:

1. **Minimizarea lucrărilor solului (No till) și absența lucrărilor solului (No till):** Diverse studii au arătat că aratul este cel mai mare dușman al solului. În timpul arăturii, structura solului este distrusă, conducând la distrugerea viețuitoarelor din sol. Prin urmare, se spune că „aratul toamnei este mai bun decât cel de primăvară”, deoarece permite microorganismelor din sol să se regenereze. Minimizarea lucrărilor solului promovează capacitatea acestuia de a reține apa, împiedicând pierderea rapidă a umidității și ajutând la reducerea evaporării drastice. Se reduce riscul eroziunii solului. Agricultura fără lucrări solului poate promova acumularea de materie organică în sol, ceea ce poate contribui la captarea de carbon și, astfel, la lupta împotriva schimbărilor climatice. În plus, costurile sunt reduse, prin limitarea muncii, a necesarului de utilaje și a consumului de combustibil.

2. **Diversitatea plantelor sau diversitatea speciilor de plante:** Unele specii de plante pot ajuta la creșterea altor plante prin împărțirea nutrienților din sol sau prin umbră. De exemplu, leguminoasele lasă în sol o anumită cantitate de azot (N), pe care recolta următoare o poate folosi (grâu, roșii, etc.). Plantele se completează perfect una pe cealaltă, se ajută reciproc, iar noi suntem cei care intervenim și tulburăm acest echilibru. Esența mișcării regenerative este să lucrăm împreună cu natura, nu împotriva ei.

3. **Integrarea animalelor în agricultura regenerativă:** Integrarea animalelor în agricultura regenerativă aduce numeroase avantaje care contribuie la practici agricole mai sustenabile și eficiente. Gunoiul și deșeurile organice produse de animale reintroduse în sol contribuie la ciclul de nutrienți, ajutând la menținerea sau sporirea fertilității solului, reducând astfel necesitatea utilizării îngrășămintelor chimice. Anumite specii de animale, cum ar fi bovinele sau oile, când pasc, mișcă, destind și transformă solul în teren fertil. Acest lucru îmbunătățește structura solului și crește infiltrarea apei. Păsările sau caprele pot regla populațiile de buruieni și dăunători, reducând astfel necesitatea utilizării de substanțe chimice și impactul negativ asupra mediului.

4. **Plante furajere:** Acoperirea solului joacă un rol important în agricultura regenerativă. Acoperirea solului încetinește evaporarea apei, astfel încât umiditatea solului să rămână mai bine păstrată. În plus, protejează solul de radiațiile solare, ceea ce poate contribui la menținerea sănătății și fertilității acestuia. Menținerea solului prin protejarea vegetației și menținerea acoperirii solului ajută la prevenirea spălării solului în timpul ploilor, evitând astfel pierderea straturilor fertile ale ei.

5. **Evitarea substanțelor chimice:** Agricultura regenerativă evită utilizarea substanțelor chimice și a îngrășămintelor chimice, care pot afecta solul și mediul înconjurător. În schimb, se pune accent pe metodele naturale și menținerea echilibrului ecologic.

În România, agricultura regenerativă este deja aplicată pe sute de hectare, iar cea mai apropiată fermă se află în județul Mureș, unde se aplică aceste metode pe aproximativ 200 de hectare. Fermele mari din România acordă tot mai multă atenție noii mișcări, cum ar fi ferma AIDahra, care dedică 5000 de hectare pentru

metodele regenerative. Procesul prezentat este o transformare pe termen lung, cu un impact semnificativ asupra viitorului nostru. Unul dintre pionierii acestei mișcări este Gabe Brown, care își împărtășește experiența și cunoștințele practice în cartea sa „Din praf în viață”.

„Agricultura regenerativă vindecă solul, îmbunătățește biodiversitatea, îmbunătățește gestionarea apei și fixează carbonul în sol. **Poate fi singura noastră speranță reală împotriva schimbărilor climatice.**”

Bajka Laura-Katinka, Student masterat primul an: Management în dezvoltare rurală și agroturism

Importanța lecturii în dezvoltarea armonioasă a copilului

Formarea cunoștințelor se face încă de la vârste fragede, când educația devine prioritară atât pentru părinți și îndrumători, cât și pentru cei mici. Dorința de a avea un copil educat este firească pentru orice părinte, iar implicarea acestuia va conta mult pentru viitorul copilului.

Deși poate părea un pic devreme, cititul poveștilor ar trebui să înceapă de la vârste fragede, când copilul începe să deslușească lumea din jurul lui. Părinții sunt cei care ar trebui să dea startul în această direcție pentru că ei sunt responsabili de formarea obiceiului lecturii.

În locul oferirii telefonului sau tabletei doar pentru a potoli un copil neastâmpărat, ar fi mai bine să se înceapă prin a-i citi o poveste, pentru ca mai apoi să se treacă în timp la o carte întreagă, urmată de o altă carte. Sensibilitatea, sentimentele de iubire și împărtășirea acestora în familie nu pot decât să aducă satisfacție părintelui responsabil de formarea micuțului.

Așadar, pasiunea pentru lectură poate fi startul educării unui copil în mod sănătos, cu ajutorul cărților specifice vârstei acestuia. Mai mult decât atât, se poate amenaja un colț de lectură chiar în camera copilului, pentru ca el să crească știind că acel loc este destinat lecturii.

Atât părinții, cât și profesorii sunt capabili să aleagă lectura potrivită pentru copii și elevi. Cărțile copilăriei semnate de Ion Creangă, George Topârceanu, Petre Ispirescu sau Ana Blandiana sunt câteva exemple de autori ale căror opere pot fi parcurse de micii școlari dorinți să descopere latura frumoasă a literaturii românești.

Când lucrurile se schimbă și copiii cresc, o lectură adecvată vârstei lor poate cuprinde cărți scrise de Ioan Slavici, Tudor Arghezi și chiar Jules Verne. Până la urmă, pasiunea pentru lectură se formează cu creșterea numărului de cărți citite, ca mai apoi, copilul sau elevul să fie capabil să își aleagă singur operele preferate.

Indiferent că veți alege cărțile ilustrate, cărțile educative sau cărțile cu povești, veți avea siguranța că micuțul se va bucura de beneficiile aduse de lectură, precum o minte mai ascuțită, o putere de concentrare sporită și o imaginație dezvoltată. Lumea magică a cărților îi va pune mintea și imaginația copilului la treabă. Acesta va descoperi emoțiile și trăirile frumoase care vin la pachet cu o carte minunată sau cu poveștile spuse/citite înainte de culcare.

Așadar, se poate concluziona că importanța lecturii în viața prichindelului se va oglindi, în timp, în imaginea unui adult educat, sensibil și inteligent. Din acest motiv, părinții sunt cei care trebuie să dea startul cititului pentru cei mici, pentru ca mai apoi să aibă satisfacții pe măsură.

Aplicații practice

Interesul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă ce presupune răbdare, perseverență, voință.

În clasa I un rol important îl are conversația problematizată, care menține vie relația dascăl-elev. După studierea textelor din abecedar, pe care le-am analizat și comentat în mod amănunțit am recomandat lecturi potrivite vârstei, pe marginea cărora s-au purtat discuții. După ce textele au fost parcurse am lansat următoarele cerințe: să formuleze întrebări pe care să le adreseze colegilor; să folosească cuvintele noi și expresiile artistice în contexte variate; să redea prin cuvinte proprii conținutul textelor citite; să recunoască ilustrațiile care înfățișează personaje sau scene din poveștile citite; să le așeze în ordinea desfășurării faptelor.

Începând cu clasa a II-a, o altă formă de în-

drumare a lecturii o constituie formarea bibliotecii de clasă, precum și a bibliotecii personale. Prima se compune din cărți aduse de copii și învățător, se stabilește un bibliotecar al clasei și se apoi se trece la împrumutarea cărților.

La clasele a III-a și a IV-a interesul elevilor pentru lectură se amplifică. La studierea unor autori am căutat să îi stimulez pe elevi să citească și alte opere scrise de aceștia. Am întocmit cu elevii portofolii pentru fiecare scriitor cunoscut, cuprinzând portretul, date biografice și aspecte esențiale din opera lor, prilej cu care am stârnit curiozitatea și interesul pentru lectură.

Înv. Toth Angela, Școala Primară Bădeni

Un nou început

Dansul popular este una dintre cele mai mari comori ale tezaurului nostru național. Dansul popular și muzica populară au jucat întotdeauna un rol important în comunitatea satelor noastre.

Mulți dintre cei din zonă cunoșteau orchestra și ansamblul nostru de dansuri populare, deoarece rareori exista un eveniment în comună, sau chiar în satele noastre înfrățite, în care ansamblul de dansuri populare să nu fi jucat pe scenă. În afară de faptul că dansam, exista o colectivitate unită de care aparțineam, unde ne plăcea să mergem și unde credeam cu toții că în acest fel vechile noastre obiceiuri nu vor fi uitate.

Poate că, atunci când eram copii, nu ne-am dat seama cât de mult avea de oferit această comunitate puternică, cât de multe trăiri de neuitat, câte amintiri și cunoștințe de neprețuit a adus cu ea. Am primit aceste valori și le-am transmis generațiilor următoare.

Din păcate, de la apariția pandemiei, dansul popular a dispărut din viața comunei. Mulți părinți m-au contactat și m-au întrebat: „De ce nu dai mai departe ceea ce ai dobândit?”, „De ce nu continui?”. Importanța pe care părinții o acordă copiilor lor de a învăța despre și de a învăța să iubească tradițiile noastre trebuie apreciată și prețuită.

Așa că am luat decizia că va exista o continuare! Cu sprijinul și încurajarea Primăriei, dorim să reluăm instruirea dansului popular în comuna Moldovenești!

Obiectivul meu va fi să îi învăț pe copiii din comună dansurile și cântecele tradiționale din Scaunul Arieșului, pe care ni le-au lăsat strămoșii noștri. Prin acest proiect aș dori să readuc la viață vechile obiceiuri, tradiții și jocuri populare pentru copii, care au fost uitate în zilele noastre, și să sporesc interesul copiilor pentru cultura populară maghiară și pentru dansul popular. Nu vreau ca copiii să învețe doar elemente coregrafice de scenă, cred că este important ca acestea să facă parte din stilul de viață al copiilor.

Îi invit și aștept cu multă nerăbdare să-i primim pe copii pentru a putea construi împreună o nouă generație a comunității de dansuri populare din comuna noastră!

Pethő Kinga

Povestind despre trecut

„Marea omenie începe atunci când un om își dă seama că mai sunt și alții care trăiesc pe pământ în afara lui, iar prin ceea ce o face nu se gândește doar la el însuși, ci și la ceilalți.”

-Magda Szabó-

-Csíki József cu soția sa Peszler Ida cu copiii lor: Csíki Ida și Csíki Anna-

Mi s-a sugerat să mă duc s-o vizitez, pentru

că știe multe lucruri, multe întâmplări din trecut. Ne-am stabilit o întâlnire fără nici un fel de tocmeală, era fericită să îmi fie de folos.

Nu o cunoșteam personal pe tanti Annuska, dar știam că este în vârstă și că a avut parte de multe. Nu am un subiect anume, așa că voi începe prin a povesti cu ea, doar despre trecut în general. Mă întâmpină pe verandă, îmi strânge mâna și se prezintă, apoi mă invită cu veselie în casă. Chipurile rudelor, copiilor, nepoților și strănepoților îmi zâmbesc de pe pereții bucătăriei. Lemnele sunt îngrămădite în fața sobei, așteptând ca cineva să facă focul. Este o scenă a vieții reale, a vieții care pe lângă activitățile simple de zi cu zi, oferă de asemenea un spațiu pentru grija față de familie, pentru atenția față de ceilalți și pentru amintiri.

Născută în Bădeni în anul dinaintea izbucnirii celui de-al Doilea Război Mondial. Era încă foarte tânără când și-a pierdut tatăl, care a murit în captivitatea rusă la vârsta de 33 de ani. În timp ce frontul se afla în Turda, locuitorii din Bădeni au fost nevoiți să fie retrași în pădure. Familiile s-au adăpostit în colibe. În casele lor și în biserică a fost amenajat un spital pentru a îngriji răniții. După ce s-au întors acasă, nu le mai rămăsese nimic, gospodăriile și casele le fuseseră jefuite, iar în acea iarnă au trăit cu cartofi fierți și mere coapte. „Toată lumea!” „Nu mai era nimic altceva!”, spune ea, iar din aceste câteva cuvinte simt un sentiment de mândrie, nu fără motiv, pentru că reușiseră să supraviețuiască. Împreună. Bărbații tineri au fost adunați și transportați la muncă în Rusia, stând în vagoane timp de o lună în timpul iernii. Iar perioada care a urmat anilor dificili ai războiului a marcat oamenii cu toate încercările sale. „Pe atunci nu se găseau haine! Știți ce se spunea? O cârpeală peste alta! Toate hainele erau cârpite. Nu ca acum, când îți pui un pantof de două ori și îl arunci la gunoi. Nu...! Eram deja o fată mărișoară, aveam doar o pereche de pantofi, o rochie de pânză cu care mergeam la biserică. Și o haină. Nu ca acum, că nici măcar nu știu ce să mai îmbrace.” Dar a fost de asemenea dificil de a obține hrana zilnică. Fiecare familie avea o vacă, mâncau lapte la micul dejun sau o cafea cu lapte făcut din cicoare, „nu trecea zi în fiecare casă să nu pună pe masă mămăligă, ba cu tocniță de ceapă, ba cu omletă, ba cu carne. Nu se tăiau porci atât de mari ca acum, un porc de șaptezeci sau optzeci de kilograme era considerat unul foarte mare. Și de multe ori se

spunea că scara e stricată, nu se poate urca în pod, pentru că acolo se ținea slămina. Spuneau asta pentru că nu mai aveau slănină. Era o lume foarte, foarte sărăcăcioasă!” Ei trăiau din cultivarea legumelor, la fel ca și oamenii din Moldovenești, despre care se credea că ar fi fost acolo cu o căruță plină de ceapă roșie împletită în ghirlande, când Cristofor Columb a descoperit America.

-Cum a reușit o mamă singură să își crească cei doi copii mici?- întreb eu.

Pe de o parte cu ajutorul părinților, pe de altă parte... „Știți cum era atunci? Oamenii erau uniți. Păi, când își făceau o casă de exemplu, ...se duceau să se ajute unii pe alții, ...chiar și la colectiv, oamenii erau mai uniți, mergeam la muncă împreună!”

Povestea doamnei Annuska nu se rezumă doar la lupta pentru a se întreține, în ciuda greutăților și a încercărilor, a mai existat loc și pentru distracție. Șezătorile, balurile organizate aproape la fiecare săptămână, dansurile de vară au oferit tinerilor posibilitatea de a se întâlni și de a se curta. O fată era vizitată dintr-odată de trei, patru băieți în zilele de marți și joi. Fata îi conducea afară unul câte unul, iar ultimul rămas era cel cu intenții serioase. Când situația dintre tineri începea să devină mai serioasă, băiatul le spunea celorlalți că nu are rost să se obosească, fata e a lui. Tanti Annuska s-a căsătorit cu soțul ei după trei luni de curtenie. Nunta a avut loc la casa mirelui în prezența a cincizeci de oaspeți. Cei care erau invitați au adus găini la casă pentru prepararea meniului servit, iar prăjitură și vin pentru petrecerea de nuntă de apoi. După cum era obiceiul de atunci, tinerii căsătoriți nu primeau bani, ci tot felurile de lucruri pentru casă, oale, cești din porțelan, etc. După nuntă, tinerii au locuit în aceeași casă cu socrii mari fiind foarte toleranți unul față de celălalt, spune cu tărie tanti Annuska.

Ea descrie anii de colectivizare ca fiind cea mai dificilă perioadă a vieții sale. După război, când „lucrurile mergeau mai bine, a început colectivizarea”. Sub stindardul binelui comun, au luat de la oameni totul: pământul, animalele, uneltele necesare pentru cultivarea pământului. Pe lângă cele 250 kg de grâu pe care le primeau pentru un an, pâinea, uleiul și zahărul distribuite pe bonuri de hrană și pe lângă salariul plătit o dată pe an, își asigurau traiul vânzând legumele pe care le cultivau în cei 15 ari de teren care au mai rămas. „Noi cu toții am muncit pentru a

le oferi copiilor o viață mai bună în altă parte. Ceea ce ne-am dorit a fost îndeplinit. Copiii au plecat. Și acum am rămas doar noi, bătrâni.”

Nu e loc decât pentru o picătură de tristețe, ea enumeră deja câți nepoți și strănepoți are, cum îi așteaptă să vină acasă, cu ce fel de bunătați. Dificultățile pe care le-a înfruntat sunt toate în ceața uitării. În mod imaginar, masa devine întinsă, casa este plină de râsete, în grădina lucrează mâini puternice, ghidate de instrucțiunile bătrânei. „Mai am o singură dorință...”, conchide ea.

Dragă tanti Annuska, vă mulțumesc pentru încrederea dumneavoastră! Fie ca totul să fie așa cum vă doriți!

Vass Gyöngyi-Mária

Jertfa lui Iisus, prag al Învierii

De fiecare dată când rostim Simbolul de credință, în articolul 4 noi rostim în legătură cu Iisus următoarele: ”S-a răstignit în zilele lui Ponțiu Pilat, a pățit și s-a îngropat”. În aceste cuvinte este vorba, desigur de patimile și jertfa lui Iisus despre acel act prin care Acesta a luat asupra Sa păcatele întregii omeniri. Și prin răni-le Lui noi toți ne-am vindecat (Isaia 53)

Acestea s-au petrecut în zilele în care guvernator al Țării sfinte era Ponțiu Pilat, evreii fiind în acele timpuri sub stăpânirea Imperiului roman, când conducător era Cezarul Augustus. Prin urmare Iisus nu a fost o nălucă, o închipuire, ci o persoană, despre a cărei viață avem mărturie în sfintele Evanghelii precum și în actele oficiale ale Imperiului roman.

Mântuirea lumii a început prin întruparea Sa, însă în chip deplin ea s-a desăvârșit prin patimile și moartea pe cruce și prin slăvita Sa

Înviere. Crucea este altarul pe care s-a adus acea ofrandă adevărată iar Arhiereul Care a adus jertfa a fost Însuși Iisus Care se aduce pe Sine jertfă, înfăptuind astfel mântuirea noastră. Trebuie să iubim crucea și s-o cinștim, căci Iisus a îmbrățișat-o și a ars pe ea păcatul nostru. Pentru Hristos nu este rușine răstignirea, ci pentru noi trebuie să fie rușine pironirea Domnului pe cruce, deoarece noi cu păcatele și patimile noastre L-am răstignit și-L răstignim ori de câte ori greșim cum spune Sfântul Apostol Pavel. Crucea este semnul Fiului Omului și ea se va arăta pe cer la sfârșitul veacurilor. Pentru noi crucea este arma de luptă împotriva tuturor ispitelor, a păcatelor și a necazurilor.

Prin Învierea Sa, Hristos a ridicat firea omenescă la îndumnezeire.

Iisus Hristos Cel înviat este alături de oameni și-i călăuzește de la naștere până la moarte ajutându-i să câștige învierea cea de-a pururi. Astfel, din sfârșit tragic și înspăimântător pentru om, moartea a devenit, prin jertfa lui Iisus, o ușă deschisă spre Înviere, spre veșnicie.

Pe ideea Învierii Domnului se sprijină întreaga învățătură a Bisericii cum spune Sfântul Apostol Pavel: ”dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră, zadarnică și propovăduirea noastră” (I Corinteni 15, 17)

Dacă Hristos n-ar fi înviat din morți, n-ar fi crezut în El nici chiar Ucenicii Săi. Dar Hristos a înviat, ceea ce înseamnă că ultimul cuvânt nu-l mai are moartea, ci viața.

Hristos a înviat, înseamnă că viața este mai tare decât moartea;

Hristos a înviat, înseamnă că și noi vom învia.

Trebuie să credem în jertfa și moartea Lui Iisus, ca să putem crede, prin Învierea Lui, și în învierea noastră, a tuturor.

Domnul Dumnezeu să vă ajute să dobândiți bucurii alese și curate în viața voastră.

Amin!

Pr. Paroh Bocan Iuliu, Parohia Ortodoxă Cornești, Filiala Pietroasa

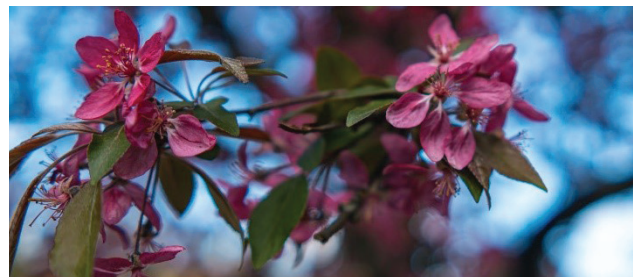

Foto: Zăgoni Attila